

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради
економічного факультету

прот. № 1 від «18» вересня 2023 р.

Рекомендовано
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним
бізнесом

прот. № 1 від «18» вересня 2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
**УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА**

I семестр 2023-2024 навчального року

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність - 051 Економіка

освітня програма: - Економічна безпека підприємства (ЕБП)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Лектор:

Корінь Мирослава Василівна (доктор економічних наук, професор)

Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: korin_mv@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: згідно з графіком консультацій

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейербаха, 7, 3 корпус, 5 поверх, 505 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

I семестр 2023-2024 навчального року

Лекції: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Аудиторія: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Практики: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Аудиторія: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Дистанційна форма навчання:

ідентифікатор конференції: 961 876 7078; **код доступу:** 052016

Команда викладачів:

Лектор: Корінь Мирослава Василівна
Контакти: miraslava87@ukr.net
Години прийому та консультацій: згідно з графіком консультацій

В умовах загострення глобальної соціально-економічної кризи та впровадження цифрової парадигми економічного зростання якісно трансформуються бізнес-моделі функціонування підприємств і змінюються індикатори їх конкурентоспроможності. На рівні з показником рентабельності й прибутковості ідентифікатором конкурентоспроможності підприємства на ринку виступає вартість активів компанії, а саме тих ресурсів і можливостей, що знаходяться у її власності. Саме тому в нинішніх динамічних умовах аби залишатися конкурентоспроможним компаніям не достатньо нарощувати обсяги виробництва продукції, вкрай важливо забезпечувати зростання ділових рейтингів підприємства, підвищення вартості його активів на ринку, ефективно застосовуючи інструментарій вартісно-орієнтованого управління.

Курс має на меті сформувати та розвинути у студентів такі загальні (ЗК), фахові компетентності (ФК) та результат навчання (РН):

ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10 Здатність до креативного та критичного мислення

ЗК11 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК11 Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ФК12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК14 Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.

ФК15 Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.

РН3 Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН5 Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН10 Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН12 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН13 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН15 Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні

РН17 Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків в світовому господарстві.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить прогресивні механізми управління та інструменти підвищення вартості підприємства, ви бажаєте оволодіти методичними основами оцінювання вартості компанії, ознайомитися з особливостями аналізу інвестиційної привабливості та ділової активності підприємства, технологіями визначення доданої акціонерної та економічної вартості, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння економіки, а також обізнаність в питаннях економічного та фінансового аналізу.

Перша частина курсу присвячена вивченню теоретичних положень управління вартістю підприємства.

Друга частина курсу присвячена вивченню методологічного інструментарію управління вартістю підприємства.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам системні знання і розуміння теоретичних управління вартістю підприємства, вмінь та навичок щодо оцінювання та моделювання вартості підприємства, розрахунку ефективності використання його активів та інвестиційної привабливості.

Кількість кредитів ECTS – 3,5.

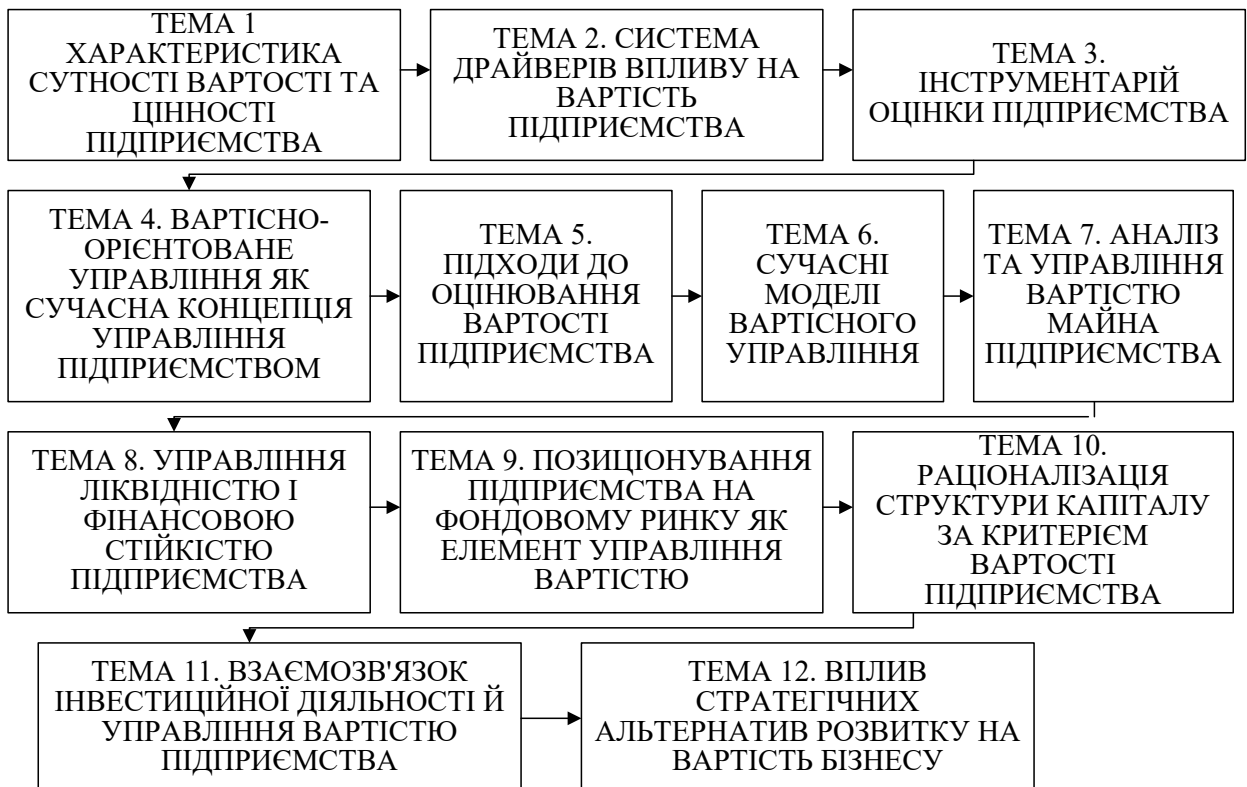
Лекції – 30 годин.

Практики – 15 годин.

Самостійна робота – 60 годин.

Курс складається з однієї лекції кожного тижня та одного практичного заняття один раз на два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та виконання письмових завдань, присвячених розрахунку ринкової та ліквідаційної вартості підприємства, вивченню методу капіталізації чистого доходу та методу дисконтування грошових потоків при оцінюванні вартості підприємства (бізнесу), оцінюванню вартості підприємства майновим підходом, дослідженню та встановленню ключових факторів підвищення вартості підприємства, ознайомленню з технологіями визначення доданої акціонерної і економічної вартості та методичними основами аналізу інвестиційної привабливості організації.

Теми курсу

Управління вартістю підприємства / схема курсу

Поміркуй	Лекції
	Запрошені лектори

	Довідковий матеріал	Виконай
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають виконання практичних завдань, присвячених: розрахунку ринкової та ліквідаційної вартості підприємства, вивченню методу капіталізації чистого доходу та методу дисконтування грошових потоків при оцінюванні вартості підприємства (бізнесу), оцінюванню вартості підприємства майновим підходом, дослідженню та встановленню ключових фактори підвищення вартості підприємства, ознайомленню з технологіями визначення доданої акціонерної і економічної вартості та методичними основами аналізу інвестиційної привабливості організації.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) В чому полягають особливості вартісно-орієнтовано управління підприємством
- 2) Які переваги управління вартістю підприємства? В чому полягають особливості оцінної діяльності в Україні?
- 3) Які сучасні інструменти застосовуються в процесі оцінювання вартості підприємства?
- 4) Якими будуть ваші рекомендації та ваше бачення розвитку інструментарію управління вартістю підприємства?

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять

1	2	1. Характеристика сутності вартості та цінності підприємства	2	Теоретичні засади оцінювання вартості підприємства (бізнесу): сутність та призначення оцінки вартості підприємства; організація процедури оцінки вартості майна підприємства; порядок розрахунку ринкової та ліквідаційної вартості підприємства
2	2	2. Система драйверів впливу на вартість підприємства	2	Аналіз середовища функціонування підприємства: SWOT-аналіз. Встановлення ключових детермінант впливу на вартість підприємства
3	2	3. Інструментарій оцінки підприємства	2	Оцінювання вартості потенціалу підприємства: розрахунок фондового потенціалу, потенціалу оборотних фондів, потенціалу необоротних активів та технологічного персоналу, виробничого потенціалу, загального потенціалу підприємства
4	2	4. Вартісно-орієнтоване управління як сучасна концепція управління підприємством	2	Реалізація дохідного підходу при оцінюванні вартості підприємства (бізнесу): метод капіталізації чистого доходу як один з методів оцінки вартості підприємства (бізнесу); застосування методу дисконтування грошових потоків при оцінюванні вартості підприємства (бізнесу).
5	2	5. Підходи до оцінювання вартості підприємства	2	Реалізація ринкових підходів при оцінюванні вартості бізнесу: особливості ринкового підходу до оцінки бізнесу.
6	2	6. Підходи до оцінювання вартості підприємства	2	Реалізація майнового підходів при оцінюванні вартості бізнесу: оцінка вартості підприємства майновим підходом; порівняльний аналіз методичних підходів до оцінювання вартості бізнесу.
7	2	7. Сучасні моделі вартісного управління	2	Фактори вартісно-орієнтованого управління підприємством: поняття про драйвери вартості бізнесу; ключові фактори вартості підприємства, що забезпечують її підвищення.
8	2	8. Аналіз та управління вартістю майна підприємства	2	Оцінювання ризиків підприємства та визначення їх впливу на вартість компанії
	2	Модульний контроль № 1		
9	2	9. Аналіз та управління вартістю майна підприємства	2	Побудова і аналіз порівняльного аналітичного балансу і агрегованого балансу підприємства. Аналіз показників майнового стану підприємства

10	2	10. Управління ліквідністю і фінансовою стійкістю підприємства	2	Концепція збалансованої системи показників та її використання в управлінні вартістю: сучасні системи вартісно-орієнтованого управління підприємством; стратегічні показники ефективності діяльності компаній; технологія визначення доданої акціонерної вартості; технологія визначення доданої економічної вартості.
11	2	11. Управління ліквідністю і фінансовою стійкістю підприємства		Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства
12	2	12. Позичування підприємства на фондовому ринку як елемент управління вартістю	2	Аналіз фінансової стійкості та кредитоспроможності підприємства
13	2	13. Раціоналізація структури капіталу за критерієм вартості підприємства		Фінансове забезпечення стабільного відтворення вартості підприємства: порівняльний аналіз основних форм фінансування підприємств; стратегія формування джерел фінансування підприємств; характеристика нетрадиційних джерел фінансування; управління структурою капіталу підприємства.
14	2	14. Взаємозв'язок інвестиційної діяльності й управління вартістю підприємства	2	Методичні основи аналізу інвестиційної привабливості організації: методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організаційні методи рейтингової оцінки; метод інтегральної оцінки (відповідно до меморандуму іасс); інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі індикативної методики
15	2	15. Вплив стратегічних альтернатив розвитку на вартість бізнесу	2	Методичні основи оцінювання ефективності інвестиційних проєктів
	2	Модульний контроль № 2		
	2	Залік		

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання	90-100	A

	лише з незначною кількістю помилок		
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
• НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується в якості індивідуальних завдань написання реферативної роботи за індивідуальними завданнями, що охоплює декілька найбільш важливих тем. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **30 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 20 до 30 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Практичні заняття:

- Оцінюються за результатами відвідування студентом занять та ступенем залученості (до 10 балів). Ступінь залученості визначається участю у дискусіях та обговореннях під час занять. Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування інструментарію управління ланцюгами постачань. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості. **Максимальна сума становить 40 балів.**

Модульне тестування:

- Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Корінь Мирослава Василівна (<http://kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolectuv-kafedru-euvkb-ua/korin-mv-ua>) – лектор з дисципліни «Управління ланцюгами постачань» в УкрДУЗТ. Отримала ступінь д.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством» в УкрДУЗТ у 2019 році.

Напрямок наукової діяльності: державне регулювання промислового розвитку країни; інноваційний розвиток залізничного транспорту; інноваційна інфраструктура; інструментарій розвитку інфраструктури; розширення транскордонного співробітництва залізниць; технології і системи корпоративної логістики; логістична стратегія; логістичні ризики; інвестиційний та кадровий потенціал.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, вміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

**ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ
З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»**

1. Підходи до трактування категорії вартості.
2. Цінність підприємства: генезис та сучасна парадигма формування змісту поняття.
3. Види вартості підприємства.
4. Організація процесу управління вартістю
5. Фактори та драйвери, які визначають вартість підприємства, їх відмінності.
6. Сім драйверів вартості за А. Раппапортом.
7. Ключові показники ефективності діяльності підприємства (Key Performance Indicators (KPI)).
8. Принципи побудови системи ключових показників ефективності та вимоги до їх створення.
9. Переваги та недоліки системи ключових показників ефективності.
10. Дерево драйверів вартості (Value Drivers Tree) як інструмент впливу на зміну вартості підприємства.
11. Загальні та специфічні драйвери вартості.
12. Формування дерева драйверів вартості підприємства.
13. Принципи оцінки активів (підприємства).
14. Підготовка інформації для проведення оцінки.
15. Міжнародні стандарти оцінної діяльності.
16. Національні стандарти оцінної діяльності
17. Що таке керування вартістю компанії?.
18. Концепція управління вартістю компанії.
19. Фактори зазвичай визначають вартість.
20. Переваги вартісно-орієнтованого управління.
21. Як можна інтегрувати управління вартістю компанії у можливості та культуру компанії?
22. Дохідний підхід до оцінювання вартості підприємства.
23. Витратний підхід до оцінювання вартості підприємства.
24. Порівняльний підхід до оцінювання вартості підприємства.
25. Моделювання вартості підприємства.
26. Інтегральна система управління вартістю на основі збалансованих карт показників.
27. Економічна сутність і структура майна підприємства.
28. Методи аналізу майна підприємства.
29. Аналіз наявності, стану та ефективності використання основних засобів підприємства.
30. Зміст, завдання та основні напрямки аналізу оборотних активів підприємства.
31. Основні завдання та методологія здійснення аналізу виробничих запасів та дебіторської заборгованості.
32. Аналіз ефективності використання оборотного капіталу.
33. Поняття та показники ліквідності та фінансової стійкості.
34. Показники ділової активності підприємства та шляхи її підвищення.
35. Аналіз структури і динаміки активів і пасивів підприємства.
36. Управління структурою активів і пасивів підприємства.
37. Форми та види фінансових інструментів.
38. Фактори впливу на зростання ринкової вартості цінних паперів

підприємства.

39. Визначення напрямів управління вартістю підприємства шляхом активізації його діяльності на фондовому ринку.

40. Критеріальний вибір оптимальної структури капіталу підприємства.

41. Визначення впливу вартості капіталу на ринкову вартість підприємства.

42. Визначення основних показників ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

43. Узгодження процесу управління інвестиційною привабливістю та вартістю підприємства.

44. Стратегія і життєвий цикл компанії.

45. Публічне розміщення акцій (IPO) як інструмент підвищення капіталізації бізнесу.

46. Оцінка і стратегії управління вартістю компанії в процесі реорганізації.

47. Викупи з борговим фінансуванням: зміст і оцінка ефективності.

48. Сутність та призначення оцінки вартості підприємства.

49. Організація процедури оцінки вартості майна підприємства.

50. Порядок розрахунку ринкової та ліквідаційної вартості підприємства:

51. Метод капіталізації чистого доходу як один з методів оцінки вартості підприємства (бізнесу).

52. Застосування методу дисконтування грошових потоків при оцінюванні вартості підприємства (бізнесу).

53. Особливості ринкового підходу до оцінки бізнесу.

54. Оцінка вартості підприємства майновим підходом.

55. Порівняльний аналіз методичних підходів до оцінювання вартості бізнесу.

56. Поняття про драйвери вартості бізнесу.

57. Ключові фактори вартості підприємства, що забезпечують її підвищення.

58. Сучасні системи вартісно-орієнтованого управління підприємством

59. Стратегічні показники ефективності діяльності компаній.

60. Технологія визначення доданої акціонерної вартості.

61. Технологія визначення доданої економічної вартості.

62. Порівняльний аналіз основних форм фінансування підприємств.

63. Стратегія формування джерел фінансування підприємств.

64. Характеристика нетрадиційних джерел фінансування.

65. Управління структурою капіталу підприємства.

66. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій

67. Метод рейтингової оцінки.

68. Метод інтегральної оцінки (відповідно до меморандуму IASC).

69. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі індикативної методики.

70. Методичні основи оцінювання ефективності інвестиційних проєктів